

Opracowanie do filmu

Ahmed i Markus

reż. Maria Eriksson-Hecht, 9 min.

laboratoriumfilmowe.pl

str. 1 z 4

Temat

Nic nie dzieje się bez przyczyny, czyli niektóre z przyczyn bullyingu

Zadania w trakcie seansu

- Zatrzymaj film po 4 minucie i zapytaj grupy: dlaczego Markus znęca się nad Ahmedem?
- Zatrzymaj film w okolicach 6 minut 30 sekund i zapytaj ponownie: dlaczego Markus znęca się nad Ahmedem?

Dyskusja

Ahmed i Markus – dwaj chłopcy, którzy chodzą do jednej klasy. Jeden wyraźnie słabszy, zastraszony, ale jak możemy stwierdzić – posiadający wiedzę i dobrze przygotowany do lekcji. Drugi, nieustannie zmierzający do konfrontacji i pełen chęci skrzywdzenia kolegi, osiągający znacznie gorsze wyniki w nauce.

Widzimy dwóch chłopców, którzy odgrywają wyraźnie określone role. Podczas gdy zachowanie Ahmeda wydaje się wynikać z dotykającej go opresji, zachowanie Markusa trudno zrozumieć. Tak jest przynajmniej jest do czasu, gdy nie zobaczymy go w sytuacji domowej, w relacji z ojcem. Relacja chłopca i rodzica pełna jest napięcia i negatywnych emocji. Reakcją ojca na złe oceny syna jest podniesiony ton i stwierdzenie, że winę za tę sytuację ponosi wyłącznie sam chłopiec. Te krytyka z czasem eskaluje – ojciec nieustannie zwraca uwagę Markusowi np. podczas posiłku na temat sposobu jedzenia, a także obrzuca go inwektywami. Widzimy narastające zniechęcenie i zniecierpliwienie ze strony starszego mężczyzny. Wydaje się, że ojciec po prostu nie lubi swojego syna i jest nim zniesmaczony. W tym środowisku to Markus staje się ofiarą.

Jak się możemy domyślać relacja z ojcem nie jest dla chłopca żadnym wsparciem, wręcz przeciwnie – musi rodzić w nim frustrację i złość. Nie mogąc ich oddać ojcu, przekierowuje te uczucia na kolejną osobę. Tym razem słabszą od niego. Musi pokazać innym, że jest silny, dlatego znęcając się nad Ahmedem, robi to przy udziale kolegów.

Warto zatrzymać się na sytuacji, w której Markus przypadkowo spotyka na czacie internetowym Ahmeda. Znamienne jest to co mówi Markus swojemu koledze. „Nie wiem dlaczego się nad tobą znęcam, ale nie potrafię przestać tego robić”. W tym zdaniu nie słychać przeprosin ani żalu z powodu swojego zachowania. Przebija przez nie brak zrozumienia motywów własnych czynów, a może nawet przyznanie się do bezradności. Nieustannie poddawany krytyce i opresji, pozostawiony samemu sobie Markus nie radzi sobie nie tylko z nauką, ale także z własnymi impulsami.

Opracowanie do filmu

Ahmed i Markus

reż. Maria Eriksson-Hecht, 9 min.

laboratoriumfilmowe.pl

str. 2 z 4

Film stanowi ciekawy materiał do wspólnego zastanowienia się nad tym, jak dochodzi do aktów przemocy i co uruchamia takie przemocowe zachowania. Może zainspirować rozmowę o roli wsparcia w naszych codziennych zmaganiach, o tym, kto może być takim wsparciem, a kto bezwzględnie powinien. Przy tej próbie zrozumienia motywów przemocy nie powinno zabraknąć pytań o granice i odpowiedzialność, jaką ponosimy za nasze postępowanie.

Pytania

Jak zachowuje się Ahmed kiedy znęcają się nad nim koledzy? Czy może coś zrobić, przeciwstawić się? Gdzie może szukać pomocy? Co czujemy kiedy Markus wraca do domu? Jak odbieramy atmosferę, która panuje w jego rodzinnym domu? Jak zachowuje się ojciec Markusa wobec syna? Jak można by określić jego zachowanie? Jak odbieramy Markusa w szkole a jak w domu? Kto w tym filmie jest ofiarą? Jak sądzicie dlaczego wciąż dochodzi do ataków na Ahmeda?

Bibliografia

Ćwiczenia oparte są na publikacji:

R. Portman, *Gry i zabawy przeciwko agresji*, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2003

Ćwiczenie 1 – rozgrzewka (10-15 min.)

Przed ćwiczeniami przygotuj różne proste przedmioty, które możesz umieścić w średniej wielkości pudle tekturowym lub torbie. Mogą to być takie przedmioty jak książka, notes, ołówek, kłębek wełny/nici, kubek, łyżka itp. Ważne, aby przedmiotów było tyle, ilu jest uczniów.

Poproś, aby każdy uczeń wybrał przedmiot, który kojarzy im się z “dogadywaniem się”. Poproś ich aby stanęli w kręgu. Następnie, kiedy już każdy będzie miał swój przedmiot, poproś uczniów aby powiedzieli, dlaczego wybrali ten przedmiot. Jeśli w worku nie będzie przedmiotu, który chciałby wybrać uczeń może powiedzieć o tym, opisać ten przedmiot i opowiedzieć dlaczego kojarzy mu się z “dogadywaniem się”.

Ćwiczenie 2 (30-35 min.)

Materiały: karteczki do notatek (nie samoprzylepne), przybory do pisania dla $\frac{2}{3}$ uczniów, trzy duże karty (A2 lub A3) papieru, tubki kleju, kilka opakowań karteczek samoprzylepnych (post-it), markery (zielony oraz czerwony), magnesy lub masa mocująca do przymocowania papieru do tablicy lub ściany.

Podziel uczniów na 4 grupy. Każdej grupie rozdaj po około 30 karteczek do notatek (bez kleju) oraz materiały do pisania. Ważne: każda grupa powinna mieć karteczki w innym kolorze.

Następnie poproś uczniów, aby zastanowili się wspólnie w grupach i napisali na karteczkach do notatek przymiotniki (same pojedyncze słowa) lub jednozdaniowe teksty opisujące zachowanie konkretnych osób względem innych osób. Podkreśl, że chodzi o opis zachowania danej osoby, a nie to jaka według nas jest ta osoba, czyli nie o ocenę danej osoby. Poproś uczniów o przygotowanie przynajmniej 10 propozycji takiego opisu.

Na przykład: przyjazne, miłe, agresywne itd.

- Pierwsza grupa będzie opisywać zachowanie Ahmeda względem Markusa i innych chłopców.
- Druga grupa będzie opisywać zachowanie Markusa względem Ahmeda.
- Trzecia będzie opisywać zachowanie Markusa względem swojego ojca.
- Czwarta grupa będzie opisywać zachowanie ojca Markusa względem syna.

Każda grupa ma 10 minut na przygotowanie takich opisów.

W międzyczasie przygotuj trzy karty papieru, na każdej rozrysuj kontur głowy oraz podpisz każdy kontur: Ahmed, Markus, ojciec Markusa. Kiedy uczniowie zakończą opisywać karteczki, przymocuj do tablicy lub ściany przygotowane trzy karty z konturami głowy, w kolejności Ahmed, Markus, ojciec Markusa. Poproś uczniów o zebranie wszystkich kartek w jedną całość i potasuj kartki.

Następnie zacznij odczytywać kartki i poproś uczniów o wskazanie, do kogo dany opis pasuje najbardziej. Pytaj również, czy opis może pasować do więcej niż jednej osoby. Przyklej kartki we wskazanych przez uczniów miejscach: jeśli opis pasuje do dwóch lub wszystkich postaci, można dorobić podobną kartkę/ki i nakleić w dwóch lub trzech miejscach.

Po naklejeniu wszystkich kart przeanalizujcie kolory karteczek, które wiszą na tablicy. Następnie zapytaj uczniów, które zachowania/przymiotniki według nich noszą w sobie czynnik **przemocy** a które **uległości**. Zakreśl czerwonym markerem przymiotniki odnoszące się do przemocy, a zielonym do uległości.

Opracowanie do filmu

Ahmed i Markus

reż. Maria Eriksson-Hecht, 9 min.

laboratoriumfilmowe.pl

str. 4 z 4

Następnie zapytaj uczniów, jakie według nich przymiotniki/zachowania mogłyby pomóc każdemu z bohaterów na zrównoważenie zachowań zbyt agresywnych lub zbyt uległych, tak aby doprowadzić do zachowań właściwych, opierających się na dialogu z drugą osobą, zrozumieniem jej potrzeb, wyzbytych przemocy i agresji.

Jednym słowem: co moglibyście wskazać każdemu z bohaterów? Jakie znacie zachowania, które mogą doprowadzić każdego do relacji opierających się na pozytywnej komunikacji, wspieraniu się, empatyzowaniu ze sobą, byciu pomocnym?

Swoje propozycje uczniowie wpisują na kartki i dokleją do poszczególnych konturów twarzy zaklejając te, które prezentują przymiotniki lub opisy, wskazujące na zachowania przemocowe i odbiegające od pozytywnej komunikacji.

Na sam koniec poproś uczniów o komentarz do konturów i opisów jakie stworzyli.

- Jak zmienił się opis, który był widoczny na początku przy imionach każdego z bohaterów?
- Czy według nich wprowadzenie zmian w zachowaniu poszczególnych bohaterów, zgodnie ze wskazówkami, jakie zapisali, może się udać?
- Co może stanąć im na drodze?
- Kogo mogą ewentualnie poprosić o pomoc?
- Czy takie ćwiczenie może pomóc im samym (uczniom) zmiany w swoich nieadekwatnych zachowaniach?